No. 2332 Zaterdag 15 September 1928. 45ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 10 cts.

Bestuurswisseling op Curaçao.

In het Avondblad van de N. R. Crt. van 3 Aug. lezen wij de volgende behartenswaardige beschouwing:

Ofschoon bij ons weten het bericht uit Curaçao, dat de gouverneur eervol ontslag uit zijn ambt heeft aangevraagd, nog niet op de meest officieele wijze is bevestigd, schijnt het uitblijven van de formeele bevestiging slechts een kwestie van protocol te zijn en staat, ook zonder dat, vrijwel vast niet alleen dat het verzoek om ontslag werkelijk is ingediend, maar ook, dat de landvoogd het ambt, dat hij bijkans zeven jaar heeft bekleed, reeds binnen enkele weken zal neerleggen.

Voor Curaçao is een bestuurswisseling altijd een gebeurtenis van groote beteekenis. De feitelijke macht van den gouverneur toch is te groot en grijpt te diep in het maatschappelijk raderwerk en zelfs in het particuliere leven van de velen, die rechtstreeks met het gouvernement te maken hebben, dan dat het zelfs de massa der bevolking, die gewoonlijk onverschillig staat tegenover de openbare zaak, geheel koud kan laten, wie er in Fort Amsterdam zetelt en over het wel en wee van velen te beschikken heeft.

Is er echter in de groote belangstelling, die men onder gewone omstandigheden in zoo'n geval pleegt wáar te nemen, een groote dosis nieuwsgierigheid betreffende den persoon van den „komenden man," thans, ten aanzien van de aanstaande bestuurswisseling, is de belangstelling dieper, de verwachting meer gespannen. Want men gevoelt en beseft te Curaçao zeer intens, dat het thans niet enkel gaat om een verwisseling van *personen*, maar om een *stelsel*, een *bestuurssysteem*. Men gevoelt intuïtief, dat in de keuze van den toekomstigen landvoogd een vingerwijzing moet zijn te ontdekken van de politiek, welke Nederland in de naaste toekomst tegenover Curaçao denkt te voeren. En Curaçao, in het bijzonder intellectueel-Curaçao, ziet met gespannen aandacht deze benoeming tegemoet en hoopt en verwacht, dat bij de keuze onder de toch zoo talrijke Nederlanders, die daarvoor in aanmerking kunnen komen, ernstig rekening zal worden gehouden met de *hooge* eischen, welke het ambt van gouverneur van Curaçao onder de huidige omstandigheden stelt, in het bijzonder met den eisch van *geschiktheid om te besturen*.

***

Indertijd, kort vóór de uitzending van den tegenwoordigen directeur van openbare werken te Curaçao, is in ons blad geschreven, dat den nieuwen leider van dien tak van openbaren dienst zijn taak niet kon worden benijd. Wij hebben redenen om aan te nemen, dat de tegenwoordige titularis thans dagelijks de waarheid daarvan ondervindt, met den dag scherper gevoelt hoe zwaar het valt, de verantwoordelijkheid te dragen voor een toestand, als dien hij te Curaçao aantrof en dien hij *coûte que coûte* heeft te verbeteren, al moet daarbij als het ware gespot worden met de eischen van *efficiency* en arbeidseconomie.

Veel minder benijden wij echter den toekomstigen landvoogd van Curaçao de taak, die hem daarginds wacht. Een *dankbare taak* voor een man van energie en hooge aspiratiën — dit haasten wij ons op den voorgrond te stellen — maar niettemin een moeilijke taak, in de vervulling waarvan den conscientieuzen bestuurder bittere ervaringen en onaangename momenten niet bespaard zullen blijven.

Want de aanstaande gouverneur zal niet — gelijk dit het geval is geweest met zijn onmiddellijken voorganger — een uitgewerkt program kant en klaar vinden liggen, waarop hij in den eersten tijd kan volstaan met voort te bouwen. Wat hij alleen zal vinden is het z.g. *urgentie-program*, waaromtrent een angstvallige geheimzinnigheid in acht werd genomen, vermoedelijk omdat het in hoofdzaak samengesteld is uit oude nummers, overgenomen uit het reeds *acht jaar oude program* van den voorganger van den thans aftredenden landvoogd, misschien aangevuld met enkele, *nog niet uitgewerkte* nieuwe.

Doch er is meer.

Er is in de thans afloopende bestuursperiode in een voornaam opzicht veel gezaaid, dat niet kan worden gemaaid, maar dat behoort te worden gewied. Er zijn fouten begaan, die eerst zullen dienen te worden gecorrigeerd, aleer weer met volle kracht vooruit zal kunnen worden gestoomd.

Fouten, een aantal ervan, die gemakkelijk en binnen korten tijd kunnen worder hersteld, maar ook fouten die, uitvloeisels als zij zijn van een régime, toestanden hebben geschapen, die niet in een handomdraaien zijn te wijzigen en te verbeteren.

Wij mogen hier wat duidelijker zijn.

Te Curaçao is in de laatste jaren bij het bezetten zoo van hooge alsook van lagere posten in het administratief apparaat, dikwijls, zeer dikwijls, och, als regel zelfs, minder gelet op de zakelijke titels, op billijke ambtelijke aanspraken van wie daarvoor in aanmerking kwamen, dan op persoonlijke betrekkingen. Het *regime* van *nepotisme* heeft er hoogtij gevierd.

Verscheidene van hier uitgezonden hoofdambtenaren zijn in korteren of langeren tijd.... „weggewerkt" geworden, om voor het meerendeel vervangen te worden door zich meer in de persoonlijke sympathie van den landvoogd verheugende uitverkorenen. Zoo repatrieerden in betrekkelijk korten tijd een administrateur van financiën, achtereenvolgens twee directeuren van openbare werken, weer achtereenvolgens twee directeuren van den openbaren gezondheidsdienst, een directeur van den haven- en loodsdienst.

Het gaat hier niet over de personen der „weggewerkten". of „uitverkorenen" en wij zullen dan ook geheel ter zijde laten de vraag, of alle „protégé's," van den landvoogd al of niet de vereischte bekwaamheden reeds bij hun benoeming of bevordering bezaten, of zich die in de uitoefening van hun ambt later hebben eigen gemaakt. Wat dit laatste betreft, zijn er te Curaçao frappante staaltjes aan te wijzen van het „al doende leert men". Alleen: men moet dan ook inderdaad „doen" en ook *willen* „leeren". En dat dit laatste het geval is geweest te Curaçao, mag met eenig recht worden betwijfeld, als men zich herinnert hoe de gang van zaken langen tijd aan het departement van openbare werken is geweest en hoe tegenwoordig in verschillende bladen geklaagd wordt over de onmogelijke toestanden bij den openbaren geneeskundigen dienst.

Maar wij willen het niet over personen hebben, maar over het tot *stelsel* verheven *nepotisme*. Het verderfelijke nu van dit van hooger hand ingestelde régime is, dat het onbegrijpelijk snel school heeft gemaakt, naar beneden toe, zoodat men in de Curaçaosche administratie dra niet enkel meer te maken had met „goden", maar ook met „mindere goden," met vrienden en met de vriendjes van de vrienden. IJver en plichtsbetrachting, toewijding aan den dienst en zucht om zich te onderscheiden, al die bijkomstigheden zijn onder de landsdienaren —de goeden niet te na gesproken —in discrediet geraakt. Waartoe ook zich inspannen en zijn best doen, om zich voor zijn taak te bekwamen, als het voor het maken van promotie maar aankomt op een wit voetje bij den een of anderen „protégé"?

Men begrijpt, dat een geest als wij hier beschrijven, alles behalve bevorderlijk kan zijn geweest voor de goede werking van het administratief apparaat van het gebiedsdeel in de laatste jaren, juist in den tijd dus, dat de ontwikkeling van het gewest de uiterste krachtsontplooiing van den openbaren dienst in zijn geheelen omvang eischte.

Wij hebben lang geaarzeld eer wij er toe hebben kunnen besluiten, deze wondeplek in de Curaçaosche administratie voor het Nederlandsche publiek — voor het Curaçaosche is het al lang geen geheim meer — bloot te leggen. Maar, waar wij in den laatsten tijd repatrieerende buitenstaanders hooren spreken van „'n rommel" en „'n zoodje" in het ambtenarencorps en waar het bestuur er nu aan schijnt te denken, van hier uit adjunctcommiezen uit te zenden, wijl er onder de klerken en aspirant-klerken blijkbaar geen geschikte krachten meer zijn voor de vervulling van de toch zoo subalterne betrekking van adjunctcommies, daar dunkt het ons plicht, thans de voornaamste oorzaak aan te wijzen van de verwording, waarover het bestuur nu zoo naïevelijk klaagt. *Plicht*, ook tegenover de jonge Curaçaosche ambtenaren zelf, in wie alle

HOLLANDSCHE BANK VOOR WEST-INDIË.
Kapitaal: fl 5.000.000.—
Geplaatst en Volgestort fl 1.000.000.—
HOOFDKANTOOR: AMSTERDAM. BIJKANTOOR: CARACAS (Venezuela).
BIJKANTOOR CURAÇAO.
Neemt Gelden à Déposito. Opent Spaar-Rekeningen.
Opent Rekeningen-Courant met Rente-Vergoeding.
In- & Verkoop van Buitenlandsche Wissels & Vreemd Geld.
Bezorgt Telegrafische Uitbetalingen.
Credietbrieven & Reiswissels American Express Company.
Verstrekt Credieten aan den Handel.
Uitvoering van Effecten-Orders. Verzilvering van Coupons.
BEHANDELING VAN ALLE BANKZAKEN.
CORRESPONDENTEN IN ALLE VOORNAME PLAATSEN DER WERELD.
Vertegenw. te New York: NATIONAL BANK OF COMMERCE IN N.Y.
NATIONAL CITY BANK OF NEW YORK
INTERNATIONAL ACCEPTANCE BANK INC.
te London: NATIONAL PROVINCIAL BANK LTD.
te Parijs: SOCIÉTÉ GÉNÉRALE POUR FAVORISER ETC

Een scheepsramp in de haven van Curaçao.

1778 --- 15 September --- 1928.

Vandaag is het juist 150 jaar geleden, dat de grootste scheepsramp in onze haven plaats vond, waarvan de geschiedenis van ons eiland melding maakt.

Den 4 Augustus 1778 was 's Lands Fregat van oorlog de *Alphen*, voerende 36 stukken geschut, bemand met 230 koppen, onder commando van kapitein GEORGE WILLEM HENDRIK, BARON VAN DER FELTZ, via St. Eustatius, uit het vaderland in onze haven aangekomen.

Het schip had ligplaats gevonden aan de Werf van MICHIEL VAN DER MEULEN, of zooals andere berichten zeggen: tusschen de *Kleine* en de *Groote Klip*, terwijl het met een kabel van den voorsteven aan een dukdalf, (een gemetselde steenen cilinder) aan den wal gemeerd lag.

Op den morgen van de ramp (den 15 September) lag op een afstand van één scheepslengte van de ALPHEN ook nog een ander 's Lands schip van oorlog: de *Princesse Royaal Frederica Sophia Wilhelmina* onder bevel van den Schout-bij-Nacht LODEWIJK GRAAF VAN BIJLANDT. Een eind verder lagen nog vijf groote koopvaardijschepen en een menigte kleinere schepen. Juist dienzelfden morgen was nog een Engelsch kaperschip de haven binnengeloopen, dat dicht bij de *Alphen* was gaan liggen.

Voor de verdere bijzonderheden volgen wij hier in hoofdzaak het officieel verslag van het gebeurde, door den Gouverneur der kolonie RODIER DE LA BRUGIÈRE 8 dagen na de ramp in een brief aan de Bewindhebbers te Amsterdam opgeteekend.

Terwijl in den morgen van Dinsdag den 15 September 1778 omstreeks kwart voor 8 uur, Gouverneur RODIER en zijn gast, den Schout-bij-nacht GRAAF VAN BIJLANDT, commandant van het fregat *Princesse Royaal*, op het gouvernementshuis het ontbijt gebruikten, hoorden zij opeens schieten in de haven. GRAAF VAN BIJLANDT stond van tafel op en ging naar het venster om te zien wat er gebeurde, doch toen hij bespeurde, dat het niet anders was, dan dat de Engelsche kaper, die juist was binnengeloopen, zijn geschut afvuurde, keerde hij gerustgesteld aan tafel terug. Plotseling hoorden zij kort daarop een heviger slag, gevolgd door een nog zwaarderen en verschrikt, „denkende dat het een aardbeving was", sprongen beide heeren op en liepen naar de galerij, waar zij stukken hout, kogels en menschen uit de lucht in het zeer onstuimige water van de haven zagen vallen en bijna onmiddelijk daarop het geroep uit de stad hoorden, dat de *Alphen* in de lucht was gesprongen.

Op de plaats aan de werf van MICHIEL VAN DER MEULEN, waar de *Alphen* dien morgen nog gemeerd lag, was niets meer te bespeuren dan een geweldige deining van het water.

De juiste oorzaak van de ramp zal wel nooit met zekerheid worden opgehelderd. De Gouverneur vermeldt in het bovengenoemd rapport, dat men *vermoedde*, dat er brand zou zijn ontstaan in de bergplaats der zeilen, maar terecht merkte hij daarbij op: „Het is alles presumptie, men kan niets positiefs zeggen." Het meest algemeen was men de meening toegedaan, dat de ramp te wijten was aan het schieten van den gemelden Engelschen kaper, die bij de *Alphen* was gaan liggen.

Men achtte het waarschijnlijk, dat door dit schieten eenige kardoezen aan boord van de *Alphen* in brand geraakt, (dat was de eerste slag geweest, dien men hoorde) en dat het vuur hiervan de kruitkamer zou hebben bereikt.

Een halve eeuw later, toen de volksphantasie al den tijd had gehad dit feit met allerlei verdichtsels op te sieren, wisten de schrijvers Dominé G. B. BOSCH en M. D. TEENSTRA te vertellen, dat een scheepsjongen den konstabel-majoor met een brandende sigaar naar de kruitkamer had zien gaan, uitroepende: „*Voor den donder, vandaag gaan we allen in den hemel ontbijten*", (het was juist schafttuur). De jongen liep dadelijk naar achter en riep den schrijver, die in de konstabelskamer zat, toe: „Secretaris, berg U, het schip vliegt op," waarop beiden in zee sprongen.

Zoo heelemaal zonder grond schijnt dit verhaal niet te zijn, want reeds in hetzelfde jaar van de ramp wordt in de *Nederl. Jaarboeken* van 1778 bl. 1460 het ongeluk aan de zinsverbijstering of boos opzet van den konstabel toegeschreven. (Zie J. C. DE JONGE, *Geschiedenis van het Nederl. Zeewezen* 3e Uitg. dl. IV. bl. 385. noot 1.)

De gevolgen van deze uitbarsting waren allerverschrikkelijkst.

Van het schip de *Alphen* werd de voorsteven en de kajuit op de werf van VAN DER MEULEN geslingerd, het onder de waterlinie liggend gedeelte zonk en men achtte het een groot geluk, dat het schip naar boven en niet ter zijde was gesprongen, daar anders ook de *Princesse Royaal* van den GRAAF VAN BIJLANDT, dat maar één scheepslengte daarvan verwijderd lag, in het lot van de *Alphen* zou hebben gedeeld.

Ook de Engelsche kaper verdween terstond in de diepte. Elf schepen, zoo barken als schoeners, werden op den wal geslagen en 5 à 6 ervan gingen geheel verloren. Hoe dit mogelijk was, is begrijpelijk als men weet, dat het water in de haven plotseling 10 voet omhoog steeg en zelfs het fort *Amsterdam* binnenstroomde. De timmerwerven van de Heeren VAN DER MEULEN en TELEMAN CRUGER, die het dichtst bij de plaats van de ramp gelegen waren, leden de meeste schade, doch ook vele huizen in de stad en aan de Overzijde werden beschadigd, de pannen weggeslagen of vernield door neervallende kogels en stukken hout. Twee groote stukken hout kwamen terecht op het dak van het gouvernementshuis, alle deuren, die niet openstonden, sprongen uit het slot of barstten door midden, terwijl ook de kroonlijst van het gebouw werd afgerukt.

De geheele bemanning van het schip, bestaande uit 230 officieren en matrozen, kwam bij deze ramp om het leven met uitzondering van 23 man, die toevallig aan wal waren. Bovendien vonden nog eenige vrijen en slaven, „wier aantal men niet kon bepalen", den dood, die zich op dat oogenblik toevallig aanboord of op pontjes in de nabijheid van het schip bevonden.

Na de ramp vond men overal in de haven, in de stad, op de straten, tegen de huizen, en op de daken, zelfs op sommige plantages in de onmiddellijke nabijheid der stad, de gruwelijk verminkte lijken der bemanning of menschelijke overblijfselen, hoofden, armen en beenen, op sommige plaatsen zag men zelfs de ingewanden aan deuren en ramen en hengsels hangen.

Al deze lijken en deelen van menschelijke lichamen werden op de gronden van den Heer BRUGMAN langs den Rooden Weg, waar nu de kerkhoven liggen, ter aarde besteld, doch ook vele dagen later kwamen nog lijken in de haven bovendrijven of werden opgevischt, die reeds in verren staat van ontbinding waren.

Deze werden uit de haven in zee gesleept.

Van gouvernementswege werden bij plakkaat ook de ingezetenen verzocht, „allemenschelijke restanten, die op hun erven gevonden werden, met een behoorlijke begrafenis te eeren." (Plakk. No. 67.)

Teenstra verhaalt ook, dat het lijk van den kok, nog met den potlepel in de hand gekneld, op het dak van een huis aan de *Overzijde* werd gevonden. Van daar dankte het gezegde: „*als dat gebeurt, zult gij mijn lepel hebben*," nog een eeuw geleden op Curaçao gebruikelijk, zijn oorsprong.

De kracht der uitbarsting was zóó geweldig, dat zelfs brokstukken van het schip op een vèr afgelegen woning op het bekende terrein *de Hel*, achter den berg *Altena*, werden teruggevonden.

Eerst twee dagen na de ramp kwamen de lijken van den commandant BARON VAN DER FELTZ, van kapitein LIGTENVOORT en luitenant SMITH in de haven bovendrijven, die terstond aan boord van de *Princesse Royaal*, van BARON VAN BIJLANDT, gekist, daarna naar het Gouvernementshuis overgebracht, en van hieruit met groot ceremonieel begraven werden.

In de *Nederlandsche Postrijder* van December 1778 staat nog als bijzonderheid vermeldt, dat de commandant BARON VAN DER FELTZ, sedert hij de maand tevoren op Curaçao was aangekomen, zich ongesteld voelde en 's avonds te voren met den Gouverneur had afgesproken, eenige dagen in het Gouvernementshuis te komen logeeren. Dien noodlottigen morgen liet hij zich kappen en wachtte nog op het bezoek van den Israëlitischen dokter CAPRILES, alvorens zich naar den Gouverneur te begeven. Doch het uitblijven van den dokter kostte den commandant het leven, doch was tevens het behoud van dien dokter. Dien morgen moest luitenant BARON

J. M. BERGMANS -- AMSTERDAM.

Dam, 6 — Postbox 677.

IMPORT: Koffie, Cacao, Suiker, Dividivi, Hout, etc.
Voorschotten op goederen verschepingen.
Veeljarige producten ervaring. Meest uitgebreide relaties; snelle afrekeningen.

EXPORT: Alle Europeesche producten en fabrikaten.
Correcte uitvoering van alle orders.
Snelle verschepingen; concurreerende prijzen.
Behandeling in Europa van ALLE Curaçaosche aangelegenheden. 5—26

ambitie, om door eigen prestatie carrière te maken, om zoo te zeggen, stelselmatig werd gedood.

Natuurlijk zal men te Curaçao ook wel begrijpen, dat met het optreden van een nieuwen gouverneur ook een andere — hopen wij: een frissche en ook een krachtige — wind zal waaien in de gouvernements-bureaux. Maar toch een geest als hierboven is geschetst, laat zich niet dadelijk door de eerste de beste windvlaag verjagen. Eerst zal het vertrouwen moeten herleven, eerst zal men daarginds tot het inzicht moeten komen, dat geschiktheid, ijver, toewijding aan den dienst enz. weer factoren zijn, waarmede bij benoemingen en bevorderingen volle rekening wordt gehouden.

Vóór het zoo ver is, wacht echter, vreezen wij, den aanstaanden landvoogd menige teleurstelling, menige ontgoocheling betreffende de capaciteit van het apparaat, waarmede hij zal hebben te arbeiden. En wij durven voorspellen, dat hij menigmaal zal staan te kijken van de oppervlakkigheid, waarmede men in zijn toekomstige administratie zoo zoetjes aan gewoon is geraakt, zelfs belangrijke zaken te behandelen, en van de schaarschte van de gegevens, welke hem zullen worden voorgelegd telkenmale wanneer hij tot de kern van een of andere quaestie mocht wenschen door te dringen.

Toch meenden wij de taak, welke den te benoemen gouverneur te Curaçao wacht, zooeven bovenal een *dankbare* te mogen noemen. Dit is zij ook. Want juist omdat er zooveel te doen is overgebleven, waarnaar de inheemsche bevolking als het ware hunkert, valt er nog zooveel tot stand te brengen, dat op waardeering van de zijde dier bevolking aanspraak zal kunnen maken, de stemming zal verbeteren en oude banden weer kan aanhalen.

De aanstaande gouverneur aanvaardt een boedel, ~~welke door den Koloniale~~n Raad eenigen tijd geleden met een *desolaten* is vergeleken. Hij zal wijs handelen dit niet anders te doen dan onder *beneficie van inventaris*. Te schooner, wijl juist zoo moeilijk, is echter het werk der beredering. En de economische vooruitzichten — dit is het groote lichtpunt — zijn, voor de naaste toekomst althans, schitterend. Er valt veel te doen, maar de omstandigheden laten toe dat er ook veel gedaan wordt. Zou het den nieuwen landvoogd b.v. gelukken het vraagstuk der wegen en dat der oeververbinding binnen niet al te langen tijd tot een bevredigende oplossing te brengen, dan zal hij zich daardoor alleen reeds vele harten winnen in breede lagen der bevolking en zal hij bij haar, om het eens populair uit te drukken, een potje kunnen breken. Ook — en dit is van belang — wanneer hij daarvoor met een algemeene belastingherziening moet komen, waarbij van de bevolking een geldelijk offer wordt gevraagd.

De waarnemend Procureur-Generaal, Hoofd van Politie in Curaçao.

brengt ter kennis dat in verband met werkzaamheden op den Pietermaaiweg van af Maandag 10 September 1928 tot nader bericht deze weg voor alle rijverkeer zal zijn afgesloten tusschen de Markistraat en de Zonstraat.

Het rijverkeer in de richting van het Damplein zal worden geleid door de Columbusstraat en langs de Ruyterkade, terwijl het verkeer in de richting van het Wilhelminaplein zal worden geleid langs den Pietermaaiweg-Markstraat Prinsenstraat en Zonstraat.

Tot nader bericht mogen de hiernavolgende straten uitsluitend worden bereden in de daarachter aangegeven richting:

Ruyterkade, tusschen Columbusstraat en Markstraat, in de richting van het Damplein.

Prinsenstraat, tusschen Columbusstraat en Zonstraat, in de richting van het Damplein.

Prinsenstraat, tusschen Zonstraat en Markstraat, in de richting van de Zonstraat.

Zonstraat, in de richting Pietermaai.

Markstraat, in de richting Waaigat.

Pietermaaiweg, tusschen Damplein en Markstraat, in de richting van het Wilhelminaplein.

Willemstad 7 September 1928.

De wnd: Procureur-Generaal
C. J. DEBROT
2—3 Advocaat-Generaal.

TE KOOP

tegen lage prijzen, de volgende meubels

een stel voor slaapkamer, 5 stuks,
een stel rieten meubels voor zaal,
buffetten,
verschillende glazen kasten,
waschtafels,
nachttafels, en
andere meubels en voorwerpen voor huiselijk gebruik.

Frederikstraat 11.

Te bezichtigen van 9 tot 12 uur a. m. van 2 tot 5 „ p. m.

1—2

INGEZONDEN.

DESPEDIDA.

Deberes ineludibles me obligan a separarme inesperadamente de esta simpática y progresista isla, suave remanso, donde encuentra salud el cuerpo y reposo el espíritu.

Altamente agradecido por las atenciones de que he sido objeto, me alejo con dolor, que apenas se atenúa con la esperanza de volver a sentir la caricia de este ambiente, reparador de los ardores de la vida pública.

De mis honorables colegas, de las autoridades civiles y eclesiásticas, de la prensa, de la sociedad en general llevo impresiones imperecederas que comprometen mi eterna gratitud.

No me es posible despedirme personalmente, como lo deseo; y por lo mismo me aprovecho de este medio para significar a todos mi sentido adiós, y expresarles, que, donde quiera que me encuentre, seré siempre amigo sincero de Curazao. Entretanto, espero órdenes, que cumpliré gustoso, en la capital del Departamento del Magdalena, la noble ciudad de Santa Marta, que recogió los últimos acentos del Libertador.

Curazao, 6 de Septiembre de 1928.

JOSÉ MA. NUÑEZ ROCA.
Cónsul de Colombia en las Antillas holandesas.

St. Eustatius 3 Sept. '28.

Geachte Redacteur.

Beleefd verzoek ik U voor 't onderstaande een klein plaatsje in uw blad in te ruimen:

Op 't eiland St. Eustatius wordt de armoede en ellende der arme bevolking met den dag erger.

De laatste bron van eenige inkomsten — sisalfactory — is reeds ruim een maand stopgezet. Vele kinderen, jongens en vrouwen konden daar nog een centje verdienen met 't sisal-snijden. Nu is dat afgeloopen. De menschen weten niet meer, hoe ze aan hun dagelijksch brood moeten komen. Daarbij komt nog, dat door de langdurige droogte de grond niets oplevert — geen potatoe of jam is te verkrijgen — zoodat de menschen naar de shop moeten, om een paar broodjes of wat meel te koopen. Maar daar velen geen rooie duit bezitten, heerscht er nu groot gebrek. Vele kinderen komen nog nuchter naar school, sommigen verkoopen hun laatste sieraden als een nikkelen armbandje. Fatsoenlijke ~~kleeren~~ of schoeisel hebben de meesten niet meer. Velen kloppen daarom aan de deur van den Pastoor om een couple of cents. En toch kan de Pastoor niet voor allen zorgen!

— Wat is nu de oplossing? — dat die sisal-factory onmiddelijk door een particulier of door 't gouvernement wordt overgenomen, niet uit winstbejag, maar alleen om werk verschaffing te verleenen aan vele armen.

U dankend voor de plaatsruimte, teeken ik

Pastoor van St. Eustatius.
P. SPÉKLE.

VAN COEVORDEN de manschappen vergezellen, die met de sloep naar de waterplantage *Brakke Smit*, aan den overkant van het *Schottegat*, moesten gaan om versch water te halen.

Doch hij verzocht den adelborst LONDT hem te vervangen, waaraan dus de eene zijn dood, de andere zijn ontsnapping te danken had.

Van de ontsteltenis en den diepen indruk, door de ramp op het volk gemaakt, wilden de Gouverneur en Raden in het belang van het eiland partij trekken en daarom vaardigden zij den volgenden dag opnieuw een vroegere publikatie uit (*Plakkaten*, 1778. No. 68), waarbij streng verboden werd, om „binnen de haven deeses Eylands met eenig geschut hoegenaamt, hetzij bij dag of nagt, onder wat protest het ook zoude moogen zijn, te schieten, op poene van vijf hondert Pesos van agten." — Om dezelfde reden ook stemde GRAAF VAN BYLANDT er in toe, dat het wacht- of avondschot, voortaan niet meer van zijn boord, doch van het Waterfort zou worden gelost, zooals te voren ook altijd gebruikelijk was geweest.

Het laat zich begrijpen, dat waar zooveel schade ook door particulieren geleden was, het bestuur des eilands wel de hand tot helpen mocht reiken. Den 21n September werd er van Gouvernementswege een publicatie (No. 69) aangeplakt, dat „Gouverneur en Raaden goed gevonden hadden, alle in- en opgezeetenen deeses Eylands te gelasten, om alle hunne schaaden, welke sij bij geleegenheid van het springen van het 's lands scheepe van oorloge, genaamt *Alphen* . . . . ., hetsij aan hunne Huijsen, Erven, vaartuijgen, sloepen, of andersints mogten geleeden hebben, Specificq ter secretary deeses Eylands bij noticie behoorlijk onderteekend op- en aan te geven."

De tijd heelt alle wonden. De schrik bleek niet van langen duur. De kans op gewin was menigeen te verleidelijk. Het kwam den Raad ter oore: „hoe dat sommige persoonen alhier zig onderwinden, om bij en omtrend het wrak van het alhier in de lugt gesprongen 's lands scheepe van oorloge *Alphen* . . . . . hetzij door opvisschen of in het water duijkelen, het tot gen: wrak behoorende te salveeren en zig hetzelve aan te maatigen."

Op straffe van 200 pesos van agten verbood de Gouverneur den 30 December (*id.* No. 107) dit aan allen en, en iegelijk, behoudens aan degenen, die daartoe uitdrukkelijk van den WelEd. Gestrengen Heer JAN LIXRAAVEN, Commissaris over den Train en Raad des eilands verlof en machtiging hadden bekomen.

* * *

Als men ons ten slotte vraagt, waar precies de *Alphen* gemeerd lag en in de haven gezonken is, dan meenen we dat daarover niet de minste twijfel kan bestaan. Want die beide plaatsaanduidingen: „*aan de werf van* M. VAN DER MEULEN en „*tusschen de Kleine en Groote Klip*," bevestigen elkander volkomen.

Het is bekend, dat de *Kleine* en *Groote Klip* gelegen zijn aan de Oostzijde der haven beginnende aan den Noord-Westhoek van het Waaigat en verder Noordwaarts langs de haven, welke kade nu in handen zijn van de *Curaçao Trading Cy.*

Verder blijkt uit een zeer nauwkeurige kaart van de haven en Willemstad, uit het jaar 1818, waarschijnlijk geteekend door kapt. ABBRINGH en voorkomend in het werk: „Beschrijving van het Eiland Curaçao in 1819", (van G. G. van Paddenburg), dat die kaden aan de Oostzijde der haven toen nog in het bezit waren van I. en G. VAN DER MEULEN, en dat de Noordwesthoek van het Waaigat langs de haven, dus waar nu de groote ijzeren loods staat van de *Cur. Trading Cy.*, destijds in 1818 in 't bezit van den Amerikaan JOSEPH FOULKE, den zwager van Admiraal LOUIS BRION, was overgegaan.

Voor zoover wij weten, ligt de romp van de *Alphen* nog op den bodem van onze haven en wij hebben nooit gehoord, dat zij eenig beletsel voor de scheepvaart heeft opgeleverd.

Liggen die 36 kanonnen van de *Alphen* er ook nog? of zijn ze in den loop der tijden opgevischt, en zijn misschien de oude kanonnen, die hier en daar als *ducdalven* langs de kaden staan, daarvan afkomstig???

Een 25 jaar geleden berichtte de Heer HAIM PENSO, redacteur van *El Imparcial*, dat er in zijn jeugd een reusachtig scheepsanker aan de Klip van Scharloo lag, dat volgens traditie eens tot de *Alphen* behoorde.

Het vorig jaar tijdens den bouw van de *Westwerf* van de K. N. S. M. ontmoette men bij het inheien der zware betonpalen gedurende een paar weken een hardnekkigen tegenstand. Vermoedelijk zijn die palen toen op oude restanten van de *Alphen* gestooten, want toen de duikers op den bodem een onderzoek instelden, vonden ze een groote ijzeren plaat, die misschien wel bij de ontploffing van de *Alphen* ergens losgerukt en toen 150 jaar lang op den bodem der haven rustig den tijd heeft afgewacht, om het heiwerk van de *Westwerf* te verstoren.

* * *

Men veroorlove ons hier even in herinnering te brengen, dat ongeveer terzelfder plaats nog een ander schip op den bodem onzer haven ligt.

Den 5 Juli 1884 lag de stoomboot *Mediator* van de *Harrison-line* aan de *Kleine Klip* gemeerd, zwaar geladen, gereed om na den middag naar Sabanilla te vertrekken. Tusschen 1 en 2 uur 's middags werd de *Thuringia* van de Hamburg-Amerika-lijn de haven binnengeloodst, en zou even voorbij de *Mediator* gaan liggen. Bij het draaien in de haven stoomde de *Thuringia* echter recht op de *Mediator* in en trof het midscheeps en maakte er een gat in van 8 voet lengte en 2 à 3 voet breedte, waardoor het water met volle kracht binnenstroomde. In het eerst zonk de *Mediator* snel, doch scheen later met de kiel een steunpunt op de rotsgevonden te hebben. Doch 's avonds tusschen 5 en 6 uur gleed 't schip zijwaarts af en verdween spoedig daarna in de diepte . . . en het ligt er nog. Alleen heeft men het touwwerk en de masten afgekapt. — Dit geeft toch wel een grootsch idee van de diepte en veiligheid onzer haven, dat de grootste stoombooten over die plaats elken dag heenvaren en daar aan de kade van de *Kleine Klip* van Scharlo geregeld ligplaats vinden.

P. A. EUWENS. O. P.

!!! Voorkomen is beter dan genezen!!!

!!!Geen vermoeidheid meer.

Draagt daarom de:

Archshoe en Welfschoen

(Ned. Octrooi No. 4066)

Fabrikaat v. Mannaerts-Schoenfabrieken, Tilburg,

Welfschoen voorkomt en geneest VOETGEBREKEN

Ned. Octrooi 4466

welke aan alle eischen van den voet voldoen!!!!

De Archshoe en Welfschoen geven den juisten bodem aan Uw voeten!!

Alleen verkrijgbaar bij:

FENSOHN & Co.

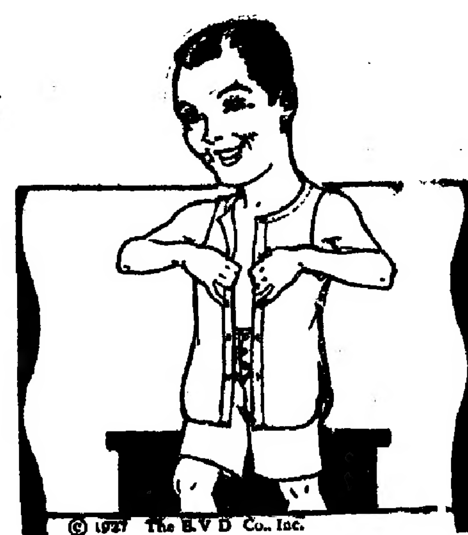
v. h. H. J. VOOREN

26-12 **boven CURIEL'S BANK.**

V. ROSSEM'S Poorters-Toeback

DE BESTE VARINAS

Verkrijgbaar bij ELLIS & DANIA. Agenten. 21

Frisch en Gemakkelijk

Als jas gesneden. B. V. D.

Geen uittrekken meer van hemden over het hoofd

Een model van gemak, ontdekt door **B. V. D.** vervolmaakt door **B. V. D.** zijn hoogtepunt bereikend in „**B. V. D.**" als jas gesneden, hemden en kniebroeken, omdat ze beter passen, ruimer zitten, frisscher zijn, en langer duren doen ze de menschen uitzinnen naar dit rood geweven label.

Wettig gedeponeerd.

The B. V. D. Company, Inc., New York

Sole Makers "B. V. D." Underwear

"NEXT TO MYSELF I LIKE 'B. V. D.' BEST"

Agenten: A. & J. C. Henriquez.

Bekendmaking.

De verkoop van Juweelen en van gouden en zilveren voorwerpen ter Spaar- en Beleendbank van Curaçao beleend van den **2den Januari 1927,** *af tot en met den* **30 Juni 1927** *order* **No. 9583 O.** *tot en met* **8410 P.** *zal plaats hebben op Donderdag den* **20st September a. s.** *'s morgens ten* **negen uur** *en volgende Donderdagen.*

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten

Curaçao den 29ste Augustus 1928.

De Voorzitter
3 *H. J. COHEN HENRIQUEZ.*

BERICHTEN

MISSIE-NIEUWS.

Benoemingen.

Tot Pastoor van de parochie van de Playa te Aruba is, door Z. D. H. Mgr. VUYLSTEKE benoemd de W. E. Pater A. ZEPPENFELDT, thans Pastoor te Sta Cruz, Aruba; tot Pastoor van Sta Cruz, de W. E. Pater L. TOLENAAR, thans Pastoor te Jan Doret, Curaçao; tot Pastoor te Jan Doret de W. E. Pater A. VALK, thans Pastoor te Janwe; en tot Pastoor te Janwe de W. E. Pater A. KUIPERS, rector van Scherpenheuvel.

Dinsdag a.s zal de W. E. Pater L. TOLENAAR per S.S. „Maramaribo" naar Aruba vertrekken.

Gouden Professiefeest.

Verleden week zaterdag, 8 September vierde de Eerw. Zuster M. HYRONIMA van Habay haar gouden professiefeest.

Zuster M. HYRONIMA (mej. Dionysia Rodriguez) werd geboren te Curaçao, Sta Maria, op 9 October 1851. Van haar eerste kinderjaren af was zij toevertrouwd aan de leiding der Zusters.

Geen wonder dat zich geleidelijk in haar het verlangen naar het kloosterleven ontwikkelde. 8 September 1878 werd zij geprofest in de Congregatie van de Zusters van Roosendaal. Achtereenvolgens was zij werkzaam in het St. Martinusgesticht, te Pietermaai, Sta Maria en Sta Rosa, doch het grootste deel van haar religieus leven heeft Soeur HYRONIMA doorgebracht in het Weeshuis te Habay.

Meer dan dertig jaar is zij daar weldoende rondgegaan, een moeder voor de arme weesjes. Door haar zoo echt- moederlijke goedheid heeft zij aller harten weten te winnen.

Ofschoon blind en door velerlei pijnen gekweld. is zij nog steeds even opgeruimd; met blijde gelatenheid verdraagt zij haar leven van lijden.

Velen, die de goedheid van M. HYRONIMA hebben mogen ondervinden, zijn haar op den dag van haar gouden Professiefeest komen huldigen en bedanken.

Maar de schoonste kroon is wel die van haar zoo rijk en verdienstvol religieus leven waarvoor eenmaal de Gever van alle goed haar loonen moge met de kroon der onsterfelijkheid.

Onze hartelijke gelukwenschen aan Zuster HYRONIMA met dit zoo zeldzaam jubilée.

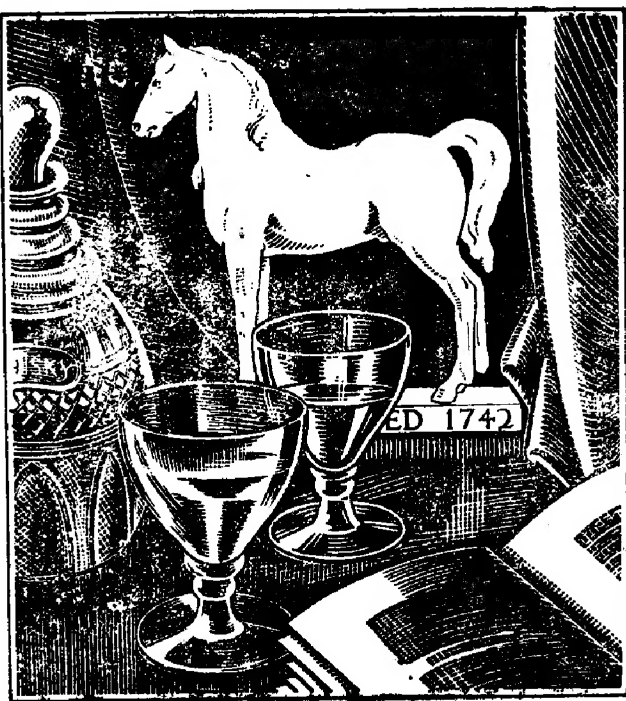
Plechtige Reliquiem-mis.

Maandag j.l. werd in de H. Familiekerk een plechtige Reliquiem-mis opgedragen voor de ziele rust van den Z. E. Pater A. SARIS.

De kerk was gevuld met geloovigen, parochianen van San Mateo, bij wie de herinnering aan Pastoor SARIS nog zoo levendig is.

De H. Mis werd opgedragen door den H. E. Pater Vicaris M. v. D. ELSEN, geassisteerd door de W. E. Paters I. VERRIET, oud-pastoor van de Playa, Aruba en L. van ROOY, pastoor der H. Familiekerk.

Na de H. Mis werd door Z. D. H. Mgr. VUYLSTEKE de absoute verricht.

THE OLDEST HORSE IN THE WORLD!

Established 1742 and still in its prime.

Matured from early days in wood and blended with subtlety and genius.

Real old Scotch whisky with a rare distinctive flavour. In growing demand throughout the world.

A man's drink—anytime anywhere.

WHITE HORSE WHISKY

West India Mercantile Co. Ltd. Agents.

1—9

De Mooiste Kalender

is wel de *Geillustreerde weekkalender*, met wekelijksche prachtgezichten uit „*Ons Mooie Land*", — een sieraad voor kantoor en huiskamer, — voor den geringen prijs van f. 1.90 verkrijgbaar bij de Firma Sluyter alhier.

Hem zien is hem koopen. Dank voor de toezending ervan.

Brand - Isla.

Woensdag j.l. ontstond er een brand in het nieuwe laboratorium op de Isla, waarbij drie werklieden hevige brandwonden opliepen: twee Engelschen en een Surinamer.

Naar het Hospitaal vervoerd zijn er reeds twee aan de brandwonden overleden.

Een Curaçaosch Componist.

Volgens „La Prensa" van New-York, d.d. 17 Aug. bevatte het program van de uitzending WRNY een concert van onzen landgenoot den heer Charles Maduro. Onder de directie van Ernie Holst werden enkele zeer mooie nummers uitgevoerd.

De muziek van onzen landgenoot geniet een groote populariteit in Amerika. Ook zijn er reeds grammofoonplaten. merk „Columbia" met stukken van denzelfden componist in den handel. Onze hulde met dit succes.

Storm.

Dindsdag l.l. kwam van S. Juan, Portorico, het bericht dat een tropische storm van aanzienlijke intensiteit woedde omtrent 300 mijl beoosten van Guadeloupe, zich bewegende in de richting W. N. W.

Woensdag om 11.30 a. m. ontving men van S. Juan een radiogram, meldende dat een zware storm passeerde over Martinique en Dominica, richting W. N. W. Het centrum zou ongeveer 100 mijl bezuiden Portorico passeeren, des nachts of Donderdag morgen.

Volgens radiogram van Portorico van Woensdag 8.30 p. m. is het centrum van den storm Z. O. van St. Kitts, 17° N. B. en 62° W. L. richting N. W. Hij zou passeeren over de Virgin-eilanden en Portorico. Een zware wind en regen kondigde den storm aan.

Volgens een radiogram van Guantamo P. R. van Donderdag 6 30 a. m. woedde het centrum van de orkaan omstreeks 50 mijl bezuiden van St. Kitts, richting W, N. W. Hij zou passeeren zuidelijk van de Virgineilanden, op korten afstand bezuiden van Portorico, en waarschijnlijk ten Zuiden van de Monapassage.

Storm op de Bovenwindsche eilanden. Volgens een van St. Martin radiografisch ontvangen bericht, is de storm in den nacht van Woensdag op Donderdag aldaar gepasseerd. Maximum snelheid van storm was 100 mijl zware regens en windvlagen en hooge zeeën. Vele telefoon- en lichtpalen en antennen van draadlooze omver; — een boot stuk geslagen. Van Saba en St. Eustatius nog niets bekend, vermoedelijk heeft de storm daar sterker gewoed. Virginia waarschijnlijk te Statius voor anker. Zoover bekend, geen ernstige ongelukken.

Ingetrokken rijbewijzen.

Op verzoek van kapitein Borren, wnd. Commissaris van Politie, zullen wij wekelijks de ingetrokken rijbewijzen publiceeren, hetgeen naar wij hopen, een waarschuwing moge zijn voor de velen die zich nog steeds, hetzij door te hard rijden, hetzij anderszins, aan overtreding van de verkeersregelen schuldig maken:

Emilio Kwidama, voor 3 maanden, ingang 8 September 1928.

Girigorio Daal, „ 3 „ , „ 5 September 1928.

Leonisio Dake, „ 3 „ , „ 5 September 1928.

Pascual Slijgers voor twee jaar en drie maanden.

Sport.

Zondagnamiddag l.l. ging de competitie door. Op 't veld ontmoetten elkander „*Volharding*" en „*D. F. C.*"

De stand van zaken geeft een juiste verhouding der krachten weer.

„*Volharding*," heel secuur, „*D. F. C.*" aan 't zoeken, en na lang zoeken vond zij een schitterende nederlaag.

„Volharding" ! „D. F. C."
4 0

TOON.

Petroleum op Bonaire?

Volgens berichten van Bonaire, is er op de plantage „Washikema" van den Heer Bobo Hart, bij het graven van een put een hoeveelheid zwartachtige stof gevonden, dat bij onderzoek op asfalt geleek Zou dit een aanwijzing kunnen zijn, dat er ook petroleum zit?

Engelsche werklieden.

Met de schoener "Three Sisters" die Maandag j. l. van de Bovenwindsche eilanden hier arriveerde, zijn wederom ruim 100 werklieden meegekomen van de Engelsche eilanden. Naar wij vernemen, zijn alle plaatsen voor de volgende reis ook reeds besproken, terwijl er met de nieuwe bark van captain Tommy, die na 23 Sept. van de Bovenwindsche eilanden zal vertrekken ongeveer 300 zullen komen. Waar moet dat heen met onze Bovenwindsche eilanden?

Examens op 8 September 1928.

Onderwijzer (es) 4e klasse:

Geëxamineerd 5 candidaten. Afgewezen 2.

Geslaagd: Mej. Th. A. Fingal, Mej. M. E. de Kort en W. J. Lemmers.

Engelsche taal.

Geëxamineerd 2 candidaten. Geslaagd: J. M. de Cuba en J. A. Jonkhout.

Hoogduitsche taal.

Geëxamineerd 1 candidaat. Geslaagd: F. P. C. de Beer.

Aan de geslaagden onze hartelijke gelukwenschen.

Fls 2.500.—

„G. M. C." TRUCKS.

PRODUCT OF GENERAL MOTORS

1 1/2 ton capacity
6 cylinders
4 Speeds Forward, 1 Reverse
4 Mechanical wheel brakes
Front and Rear bumpers.

Come to our Show Room to see the LOWEST PRICED 6 CYLINDER DEPENDABLE TRUCK EVER OFFERED.

We are willing to give you a demonstration.

„EL AUTOMOVIL AMERICANO"

WEST INDIA MERCANTILE CO. LTD. Agents.

2

Hamburg-Amerika-Linie.

NEXT SAILINGS (Subject to Changes) **FROM CURACAO TO:**

Passenger-Ship:	Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal, Port Limon & Pto. Barrios:	Pto. Cabello, La Guayra, Trinidad, PLYMOUTH, (eventually) CHERBOURG), AMSTERDAM & HAMBURG.
Teutonia—	Aug. 21—22.	Sept. 16—17.
Grunewald—		Oct. 1
Galicia—	Sept. 18—19.	Oct. 13—14.
*) Rugia—	Oct. 16—17.	Nov. 25—26.
M. S. „Orinoco"—	Dec. 24—26.	Nov. 1—2.
*) Teutonia —	Nov. 13—14.	Dec. 23—24.
*) Galicia—	Dec. 11—12.	July. 19—21. 1929
M. S. „Orinoco"—	Dec. 19—21.	Jan. 1—8.
*) Grunewald—	Jan. 8—9.	Febr. 17—18.
M. S. Magdalena	Jan. 16—18.	Jan. 29—30.

Steamers marked *) call at MEXICO from Pto. Barrios, returning via same port and Westindian Ports te Europe.

All the above vessels carry Passengers and Freight.

The Steamers „TEUTONIA", „GALICIA" & „RUGIA" have First and Third Class accomodation.

The New Twin Screw Motor-Ship „ORINOCO", and her sister-ship „MAGDALENA" to be put in service in JANUARY 1929, have First-Intermediate and Third Class accomodation.

Bestrijd overgevoeligheid van Uw huid *met Kalzan.*

Het gebruik van enkele Kalzantabletten daags zal een gunstigen, kalmeerenden invloed op de overgevoeligheid van Uw huid uitoefenen.

De kalk, met Kalzan op wetenschappelijk juiste wijze aan het lichaam toegevoerd, sterkt de cellen van bloed en huid en kalmeert de zenuwen, waardoor de prikkelbaarheid der huid spoedig overwonnen wordt. Van de vaak ondragelijke kwellingen, die soms met huidontstekingen gepaard gaan, zult ge dan ook met Kalzan in korten tijd bevrijd zijn.

Met het gebruik van de gewone uitwendige middelen als zalf, enz. moet in gevallen van uitslag natuurlijk tegelijkertijd worden doorgegaan.

Begin nog heden Kalzan te gebruiken. Reeds zeer spoedig zult ge bemerken, dat de overdreven gevoeligheid der huid snel vermindert, de uitslag verdwijnt, terwijl Uw geheele gezondheidstoestand door Kalzan verbetert.

KALZAN

Het Kalkvoedsel

Verkrijgbaar in alle Apotheken

APOTHEEK „Botica Nacional"

van EDMUND JACOBSEN, Apotheker

AMERICAN DRUGSTORE ENGLISH PHARMACY

Breedestraat, Otrabanda Telefon No. 256

Spoedige aflevering van Recepten
Patentmedicijnen en Chemicalien
Drogerijen Parfumes en Zeepen
Wijnen en Likeuren
Alle Foto-artikelen
Allerlei Soorten van
Chocolade, Suikerwaren, en Koekjes
Sigaren en Sigaretten Sodawater en Limonade
VLUGGE BEDIENING OOK AAN HUIS BEZORGEN.

Geen betere whisky te verkrijgen.
MORRIS E. CURIEL & SONS.
Agenten.

2—6

Maduro's Bank

Curaçao.

Volgestort Kapitaal en Reserve fls. 2.250.000

Koopt en verkoopt wissels, buitenlandsch bankpapier, coupons, gemunt goud en zilver.
Neemt gelden á depósito en opent chequerekeningen met rente-vergoeding.
Verschaft Reiswissels, Credietbrieven, Circulaire Credietbrieven.
Telegrafische Uitbetalingen.
Safe-loketten. Spaarbank.

CURIEL'S BANK.

Willemstad - Curaçao - Ned. West-Indie.

ALLE BANKZAKEN.

Rekening-courant in locaal en vreemd geld.
Deposito's op termijn in locaal en vreemd geld.

Voorschotten en Handelscredieten.

Koop, Verkoop en Incasso van Wissels, Credietbrieven, Coupons en Vreemd Geld tegen voordeelige koersen.
Telegrafische uitbetalingen naar alle werelddeelen.
Reiscredietbrieven en Chéques van de

National City Bank of New-York, New York City.

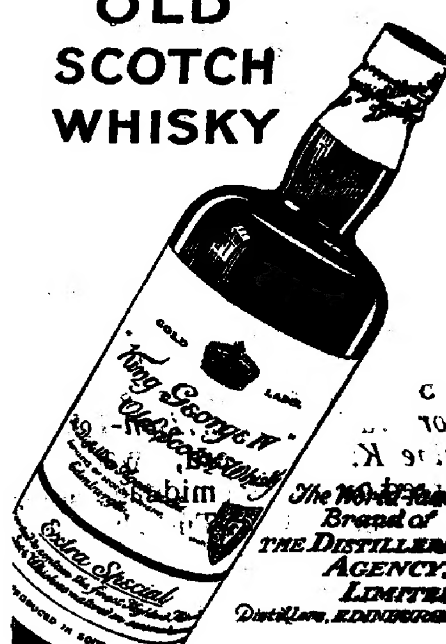
Safe-loketten.
Speciale afdeeling voor Incasso's

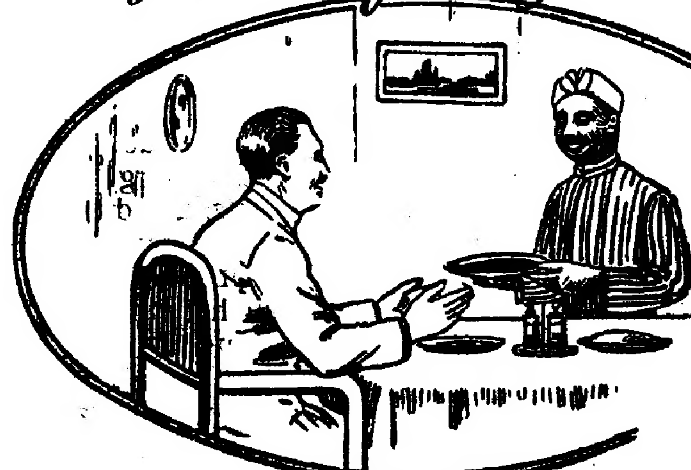
Afdeeling Spaarkas.

Afdeeling Assurantie.

„*King George IV*"

OLD SCOTCH WHISKY

TIELEMAN & DROS LEIDEN HOLLAND

MENSING & Co Agenten.

De vliegtocht Nederland--West-Indië.

In de Mededeelingen over het Luchtverkeer in en naar Ned.-Indië komt het plan voor van de vliegtocht naar West-Indië, opgemaakt door den luitvlieger J. van Onlangs Jr. Wij ontleenen hieraan het volgende:

„Het denkbeeld dezen tocht te ondernemen is in zóóverre nieuw, dat nog geen Nederlandsch vliegtuig deze vlucht heeft gemaakt. Wel zijn reeds buitenlandsche vliegers den Atlantischen Oceaan tusschen Dakar en Pernambuco overgestoken of hebben getracht dit te doen, doch geen van die vliegers had ten doel Nederlandsch West-Indië te bezoeken.

Costes en Le Brix zijn de eenigen geweest, die in 1927 zonder tusschenlanding den sprong Dakar-Pernambuco hebben gemaakt. Zooals bekend is, vlogen zij met een Bréguet 19 A2, voorzien van een 600 P.K. Hispano Suiza motor. Zij hebben vanaf Port Natal (nabij Pernambuco) den tocht voortgezet naar Buenos Aires en vandaar naar New-York en verder.

Het doel van den vliegtocht.

De uitvoering van een dergelijken vliegtocht kan worden beschouwd als een uiting van nationale saamhoorigheid tusschen Nederland en zijne West-Indische koloniën, waarvan verwacht mag worden, dat zij zal kunnen bijdragen tot versterking van den onderlingen band en de wederzijdsche belangstelling, terwijl zulk een tocht ook overigens, als een sportieve daad van beteekenis, zal kunnen strekken tot eer van den Nederlandschen naam.

Met deze uitspraak zal ieder die eenig gevoel van nationalen trots bezit, zeker wel accoord kunnen gaan.

Onderzoek naar de mogelijkheid van een toekomstige luchtverbinding met Nederlandsch West-Indië.

Vaak hoort men de opmerking maken, dat er van een luchtverbinding met West-Indië toch wel niets zal komen, gezien de geringe belangstelling in deze Koloniën, zoodat een vlucht om de mogelijkheid ervan te onderzoeken geen zin heeft. Zij, die deze opmerking maken, zijn wel zeer pessimistisch Ongetwijfeld zal er in de eerstkomende jaren nog wel geen luchtverbinding met Nederlandsch West-Indië tot stand komen. Dit ontzegt ons echter geenszins het recht, nu reeds de toekomstige mogelijkheid ervan te onderzoeken.

Suriname en Curacao ontwikkelen zich meer en meer. Zal de behoefte aan een snelle (bijvoorbeeld post) verbinding — laat het dan zijn in een misschien nog verre toekomst — dan niet gevoeld worden?

Verband met het doel van den tocht houdt ook hetgeen de Pers in Suriname o.a. over de vlucht opmerkt. Men wil namelijk trachten de West-Indiëvliegers eenigen tijd in Suriname te houden, teneinde passagiers gelegenheid te geven om per vliegtuig tochten te maken naar de overzeesche districten, Curaçao enz. Ook ligt het in het voornemen, om zoo mogelijk, per vliegtuig verkenningen te doen naar het binnenland, daarbij de hoofdstroomen volgend.

Het doel daarvan is tweeledig. De kunst van fotografeeren uit de lucht is tegenwoordig tot zulk een hoogte opgevoerd, dat op cartographisch gebied de tochten ongetwijfeld belangrijke gegevens kunnen opleveren.

Van meer direct practisch belang is het echter, dat een inzicht zal worden verkregen omtrent de kosten van reizen per vliegtuig naar de binnenlanden en de moeilijkheden daaraan verbonden. Dit kan een zeer belangrijk hulpmiddel worden voor de balata-exploitatie, bijvoorbeeld in Zuidelijke streken. In deze industrie is dan ook vaak de behoefte aan dit modern verkeersmiddel gevoeld.

Het bovenstaande toont aan, dat voor de aviatiek in West-Indië wel mogelijkheden zijn weggelegd.

De Route.

Rotterdam of Amsterdam naar Casablanca over Parijs, Bordeaux, Madrid Sevilla, Gibraltar, Tanger, Rabbat pl.m. 2.400 K.M.

Van Casa Blanca naar Dakar over Mogador, Agadir, Cape Juby, Rio de Oro, Port Etienne, Saint Louis pl.m. 3.000 K.M.

Van Dakar naar Pernambuco (Port Natal over den AtlantischenOceaan pl.m. 3.200 K.M.

Van Pernambuco naar Paramaribo (Suriname) langs de Noord-Oostkust van Zuid-Amerika over C. Calcanhar, Ceara, Jaricoacoara, Pararivier, Amazonestroom, Cayenne pl.m. 3.000 K.M.

Van Paramaribo naar Willemstad (Curaçao) over Georgetown, Barcelona, Caracas, Tucacas pl.m. 2.000 K.M.

Totale afstand pl.m. 13.600 K.M.

Van de hierboven genoemde étappes worden hieronder die van Rotterdam—Casablanca en van Pernambuco—Willemstad beknopt, en die van Casablanca—Dakar, Dakar—Pernambuco, Pernambuco—Paramaribo wat uitvoeriger behandeld. De weersomstandigheden zijn die voor de maanden Februari—Maart. Er zij echter opgemerkt, dat deze weersomstandigheden ook voor de andere maanden van het jaar over het algemeen tamelijk gunstig zijn, zulks in verband met de op de route overwegend heerschende Noord-Oost-passaat.

Als gemiddelde vliegsnelheid wordt aangenomen 'n snelheid van 125 K.M. per uur. Tengevolge van het feit, dat op de verschillende trajecten de wind vrijwel overal behoorlijk „mee" is, wordt bij de behandeling van die trajecten een gemiddelde van 150 K.M. per uur aangenomen.

De eerste étappe Rotterdam—Casablanca, ongeveer 2400 K.M., behoeft geen bijzondere moeilijkheden, voor wat betreft den gronddienst, te bieden. Er wordt op dit traject voor het grootste gedeelte over Europa gevlogen en van de te passeeren landingsterreinen zijn vrijwel alle gegevens bekend. Toch zal de taak van den navigator geen gemakkelijke zijn, want indien wij den vliegtijd over deze étappe rekenen op 16 of 17 uur en men natuurlijk liefst bij daglicht te Casablanca aankomt, valt er, bij een vertrek om pl.m. 3 uur des namiddags van Rotterdam, een vrij belangrijke nachtvlucht in deze étappe. De duur van deze nachtvlucht zal natuurlijk korter of langer zijn, naarmate het vertrek uit Rotterdam in den zomer of in den winter valt.

Casablanca, stad der „Witte Huizen", nabij C. dar el Beida, is omringd door een 30 voet hoogen wal. Buitengewoon vuil, maar gezond. Er is een groote Europeesche kolonie en, zoo als bekend verondersteld mag worden, een goed ingericht vliegveld. Dit vliegveld is het voornaamste landingsterrein van de luchtvaartlijnen Toulouse—Casablanca en Casablanca—Oran,

De tweede étappe Casablanca—Dakar (Saint Louis), de kust volgend over ongeveer 2500 K.M., wordt geëxploiteerd door de „Lignes Aériennes Latécoère". Deze maatschappij geeft voor dit traject een afstand op van 2880 K.M. hetgeen waarschijnlijk verband houdt met het feit, dat haar vliegtuigen de inhammen en baaien aan de West-Afrikaansche kust niet afsnijden. Zooals bekend is, wordt deze Fransche luchtlijn mettertijd voortgezet (men is al reeds begonnen) naar Buenos Aires in Zuid-Amerika, wel een bewijs, dat de Franschen groote belangen in deze snelle verbinding zien.

Tijd van vertrek en aankomst.

Om na 17 uur vliegen bij Dakar te landen, zooveel mogelijk van het daglicht te profiteeren, doch het niet al te krap te nemen, kan men te Casablanca des nachts 12 uur opstijgen. Men is dan tegen 5 uur avond te Dakar, en mocht de benzine-voorraad parten spelen, dan heeft men een goede landingsplaats te Saint Louis aan de Senegalrivier. Op de vlucht naar West-Indië ligt het in de bedoeling te St. Louis te landen. Het landingsterrein is daar veel beter dan dat bij Dakar. Costes en Le Brix zijn te St. Louis, op hun vlucht naar Zuid Amerika, geland en opgestegen.

Teneinde op zicht van de kust te kunnen vliegen, zal men het best doen te vertrekken bij Volle Maan of anders kort daarvoor of daarna.

Het weder zal vermoedelijk zeer gunstig zijn. De wind is in Maart en April langs de Afrikaansche kust matig uit N. O. tot N.; kans op storm of slecht weer vrijwel gelijk nul; de lucht vermoedelijk onbewolkt, maar het uitzicht kan wel eens door woestijnstof worden verminderd.

De wind is deel van den Passaat, in Maart van matige kracht, in een later gedeelte van het jaar, wanneer het gebied van den N. O. passaat meer naar het Noorden is verschoven, zal de wind langs de Afrikaansche kust dus nog krachtiger uit het N. O. tot N. waaien.

Boven het land, is deze meest bergachtig of woestijn met zandheuvels is, zal overdag de lucht zeer heet worden en opstijgen, waardoor de wind langs de kust zich naar het land zal richten als zeewind.

Boven land is dan (des daags) de windrichting minder gunstig en de wind kan plaatselijk zeer krachtig worden. Om het meest partij van den wind te trekken, zal men dus het best doen met even buiten de kust te vliegen, wat ook het voordeel heeft van een zeer aangename temperatuur, terwijl men boven het woestijnland min of meer geblakerd wordt.

De kust, die na vertrek uit Casablanca eerst rotsig is, gaat na korten tijd over in heuvelland van pl.m. 300 voet hoogte en met daarvóór breed strand.

De derde étappe Dakar (St. Louis)—Pernambuco (Port Natal.) Afstand 3180 K. M., zijnde pl.m. 21 vlieguren van 150 K. M.

Het spreekt vanzelf, dat men bij daglicht te Pernambuco wil aankomen en evenzeer is het gewenscht om zich op Fernando Noronha te verkennen, dus ook hier bij daglicht in de buurt te komen, terwijl men bovendien niet laat bij Brazilië wil zijn. Tengevolge van de zware benzine-lading zal een opstijging des nachts niet gewenscht zijn. De keuze van den tijd is daarom gevallen op 4 uur namiddag starten te Dakar of, indien van St. Louis vertrokken wordt, 3 uur namiddag. Men kan dan 13½ uur later, dus te 5.30 uur s' ochtends (tijd Dakar) nabij de St. Paul Rotsen zijn. D.i. nog geen 5 uur voormiddag plaatselijken tijd. Men poge evenwel deze rotsen niet door het maken van een omweg te zoeken. De kans om ze te vinden is zeer klein. Alleen bij maan zou men ze wellicht zien, daar ze wit zijn van guano. Lengte pl.m. 500 M. hoogste punten 64 voet.

Het is beter direct koers te zetten naar Fernando Noronha, waar men 17½ uur na het vertrek van Dakar kan zijn, dus ten 9.30 uur tijd Dakar d.i. 8.30 uur tijd Fernando Noronha. Bij vol daglicht dus

Het eiland heeft een totale lengte van ongeveer 12 á 13 K.M. Een noodlanding is op Fernando Noronha niet onmogelijk, hoewel, daar het land een grootendeels heuvelig en begroeid plateau is, het vliegtuig zwaar beschadigd zal worden. Er is hulp te krijgen van het fort en het dorp. Er is namelijk op het eiland een Portugeesche strafkolonie gevestigd.

Wordt vervolgd.

CASAN.

Beproefd middel tegen Borst- en Keelaandoeningen. Onder geregelde Medische Controle.

Verkrijgbaar bij: de Jongh & Co. BOTICA DEL PUEBLO. Otrabanda.

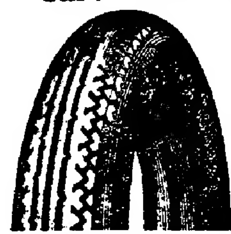
1--4

WHY BE STINGY WITH AIR - IT'S FREE!

Keep your tires inflated to the proper pressure if you want the most in mileage, service and satisfaction.

Drive in our service station each week and let us check your air pressure and wheel alignment, and inspect your tires for cuts and bruises. This service is free.

Firestone

TIRES AND TUBES

SOLE DISTRIBUTORS: A. D. CAPRILES & Co.

Heerenstraat No. 20.

Sub-dealers.

Galmeyer & Co. Otrabanda.
Galmeyer & Co. Semikok
B. J. Arends Aruba.

GLAXO.

De Glaxo-melk is voor kinderen onovertroffen.

Mensing & Co

„La Opera"

Groote voor raad, pas ontvangen:
BELGISCHE VLOERTEGELS, diverse patronen a fls. 10 M2,
„Royal George" Scotch Whisky
12/1 flesschen f 38.—
24/2 flesschen f 41.—

I. BAIZ *Heerenstraat no. 5, Telefoon 390.*

"DECCA".

MENSING & Co. Vertegenwoordigers

MENSING & CO. AGENTEN

De Fransche Instrumenten

van

Jérome Thibouville-Lamy & Cie

Parijs

zijn onovertroffen.

De nieuwe harmonie St. Caecilia levert het bewijs.

1—3 Agent alhier: Próspero Morón.

„SASKA"

De eenige vruchtenlimonade met heele vruchten. Buitengewoon heerlijk van smaak en zeldzaam verfrisschend.

Verkrijgbaar bij ELLIS & DANIA, Agenten.

Avertentie.

POSTZEGELS

Door Postzegelverzamelaar in Ned. Indie worden adressen gevraagd van verzamelaars in Curaçao en Suriname Br. onder Letter P. aan 't bureau van dit blad. 2--4

HORN-LINE.

Sailings from CURAÇAO to:

HAMBURG via Pto. Cabello, La Guayra and Trinidad:		PTO COLOMBIA and CARTAGENA:	
M.S. Frida Horn	10 June	M.S. Consul Horn *)	11 June
M.S. Consul Horn	1 July	M.S. Therese Horn	25 June
M.S. Therese Horn	15 July	M.S. Minna Horn *)	9 July
M.S. Marie Horn	6 August	M.S. INGRID HORN *)	1 August
M.S. INGRID HORN	19 August	M.S. Frida Horn	18 August
M.S. Frida Horn	2 September	M.S. MIMI HORN *)	29 August
M.S. MIMI HORN	16 September	M.S. Consul Horn	17 September
M.S. Henry Horn	21 October	M.S. Henry Horn *)	1 October
M.S. Marie Horn	4 November	M.S. INGRID HORN *)	24 October
M.S. INGRID HORN	11 November	*) These boats call also at Santa Marta.	

JACMEL, Kingston, Port au Prince:

M.S. Henry Horn	15 June	M.S. Waldtraut Horn	7 September
M.S. Romö	13 July	M.S. Therese Horn	5 October
M.S. Minna Horn	27 July	M.S. Minna Horn	2 November

All ships accept cargo and passengers.

Compañia Trasatlántica

El Vapor

„LEON XIII."

se espera del Pacífico via Colon y Pto Colombia el **14 Setiembre** y seguirá el mismo dia para Pto. Cabello, La Guaira, San Juan, Tenerife, Cadiz y Barcelona.

El vapor

„BUENOS AIRES"

se espera el **8 de Octubre 1928** de Europa via Pto. Rico y Venezuela y seguirá el mismo dia para el Súr via Pto Colombia y Colon.

Ambos vapores aceptan carga y pasajeros.

Los Agentes.
S. E. L. MADURO & SONS.

Koninklijke Nederl. Stoomboot Maatsch.

VAN CURAÇAO

NAAR Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:	
SS. „Simon Bolivar"	4 Oct.
SS. „Crijnssen"	18 Oct.
SS. „Stuyvesant"	1 Nov.
NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados en Europa:	
SS. „Van Rensselaer"	27 Sept.
SS. Simon Bolivar"	18 Oct.
SS. „Crijnssen"	1 Nov.
Naar Port-au-Prince en New-York:	
SS. „Cottica"	17 Sept.
„SS. Commewijne"	8 Oct.
NAAR Pto. Cabello, La Guaira, Cumaná, Pampatar, Carúpano, Trinidad, Demerara, Paramaribo en Europa:	
SS. „Nickerie"	24 Sept.
SS. „Cottica"	15 Oct.
NAAR New-York:	
SS. „Flora"	14 Sept.
SS. „Bacchus"	21 Sept.
SS. „Calypso"	28 Sept.

Bovendien wordt een geregelde dienst onderhouden tusschen Curaçao-Maracaibo. v. met de S.S. „Atlas", „Midas" en „Brion".

SHELL PRODUCTEN.

PRIJSNOTEERING.

Gasoline ex pomp per gallon	fl.	0,68
Gasoline per blik van 5 gallons	„	3,90
Kerosine per blik van 5 gallons	„	2,75
Mineral turpentine [vervangt terpentijn] per blik van 5 gallons		8,50
Smeeroliën:		
„Single Shell" ex pomp per gallon	„	1,55
„Double Shell" ex pomp per gallon	„	2,—
„Triple Shell" ex pomp per gallon		2,50
Cokes per ton	„	15,—
Kero-gasolie, brandstof voor "Delco" installaties enz. per gallon	„	0,34

De levering van „Kero-Gasolie" geschiedt uitsluitend in drums van 80 gallons

CURAÇAOSCHE PETROLEUM INDUSTRIE MAATSCHAPPIJ.

68